

Tortura

La **tortura** és l'acte d'infligir deliberadament dolor físic o psicològic greus i possiblement lesions a una persona (o animal), en general sota el control o custòdia del torturador, i on el torturat és incapaç de defensar-se del què se li fan. La tortura l'han realitzat o autoritzat individus, grups i estats al llarg de la història des de l'antiguitat fins als nostres dies, i les formes de tortura poden variar molt en durada (des de només uns pocs minuts a diversos dies o fins i tot més temps). Les raons per a la tortura poden incloure el càstig, la venjança, la reeducació política o religiosa, la dissuasió, l'interrogatori o la coacció de la víctima o d'un tercer, o simplement la satisfacció sàdica dels que duen a terme la tortura o l'observen. El torturador pot o no tenir la intenció de matar o ferir a la víctima, però de vegades la tortura és deliberadament fatal i pot precedir a un assassinat o servir com una forma cruel de la pena de mort. En altres casos, el torturador pot ser indiferent a la condició de la víctima. Alternativament, algunes formes de tortura estan dissenyades per infligir dolor psicològic i deixar el menor dany físic o proves de la tortura, tot aconseguint un gran patiment. Depenent de l'objectiu, fins i tot una forma de tortura que és intencionalment fatal pot ser perllongada per permetre que la víctima pateixi el major temps possible (com el mig penjament).

Encara que històricament la tortura va ser sancionada per alguns estats, és durant el segle XX i el XXI quan la tortura ha estat prohibida pel dret internacional i pel dret intern de la majoria dels països. Es considera que és una violació dels drets humans, i es declara que és inacceptable en l'article 5 de la Declaració Universal dels Drets Humans de l'ONU. Els signataris dels Convenis de Ginebra de 1949 i els Protocol·ls Addicionals I i II de 8 de juny de 1977 coincideixen oficialment en no torturar a les persones capturades en els conflictes armats, ja siguin nacionals o internacionals. La tortura també està prohibida per la Convenció de Nacions Unides contra la Tortura, que ha estat ratificat per 156 països.^[1]

Les prohibicions legals nacionals i internacionals sobre la tortura es deriven d'un consens en què la tortura i altres maltractaments són immorals.^[2] Malgrat aquestes convencions internacionals, les organitzacions que vigilen els abusos dels drets humans (per exemple, Amnistia Internacional, el Consell Internacional de Rehabilitació de les Víctimes de la Tortura, etc.) informen de l'ús generalitzat en diferents estats en moltes regions del món.^[3] Amnistia Internacional calcula que almenys 81 governs del món en l'actualitat practiquen la tortura, alguns d'ells obertament.^[4] Històricament, en aquells països on la tortura va ser recolzada legalment i tolerada oficialment, disposen de dispositius i tècniques de tortura extraordinàriament enginyoses.

Ús de la tortura per les autoritats

Antigament, la tortura s'utilitzava habitualment i obertament per les autoritats, fins i tot en processos judicials. Per exemple, durant la Inquisició, la tortura es va utilitzar per a forçar a qui eren acusats d'heretges a reconèixer la seva culpa, i era considerada un mitjà legítim per a obtenir confessions i informacions per part dels sospitosos.

Aquest ús de la tortura és àmpliament considerat com ineficaç, ja que la víctima confessarà sigui certa l'acusació o no, i fins i tot inventarà fets amb la condició de fer cessar la tortura. El Manual de camp de l'exèrcit dels EUA, Agustí d'Hipona,^[5] Napoleó Bonaparte entre altres axí ho afirmen.

La tortura segueix sent un mètode de repressió comuna en els règims totalitaris, organitzacions terroristes i el crim organitzat. Fins i tot en les societats democràtiques occidentals, els cossos policials i militars, recorren ocasionalment a la tortura amb la connivència del govern.

La tortura a l'ordenament jurídic espanyol

La Constitució de 1978 estipula a l'article 15 que la vida i la integritat física i moral és un dret fonamental de les persones; en cap cas es pot sotmetre una persona a tortures ni a penes o tractes inhumans o degradants.

El principi d'humanitat de les penes en l'àmbit del Dret penal exclou la tortura com a càstig penal.

Mètodes i dispositius de tortura



Representació medieval d'un procés de tortura.



Tortures realitzades a la presó d'Abu Ghraib.

Alguns instruments i mètodes de tortura han estat el tripalium o la crucifixió, d'altres són l'aixafacaps, la bota malaia, el cep, el cep xinès, el bressol de Judes, l'empalament, la flagel·lació, l'ús de la serra o les tenalles.

Efectes

Les conseqüències de la tortura van molt més enllà del dolor immediat. Moltes de les víctimes pateixen de trastorn per estrès posttraumàtic, que inclou símptomes com els flashbacks (o pensaments intrusius), ansietat severa, insomni, malsons, depressió i lapses de memòria. Les víctimes de tortura sovint senten culpa i vergonya, provocada per la humiliació que han patit. Molts senten que han traït a si mateixos o als seus amics i familiars. Tots aquests símptomes són respostes humanes normals a un tractament anormal i inhumà.^[6]

Tortura en les arts

La pel·lícula de Pilar Miró "El Crim de Conca" mostra un fet real de tortures que van rebre uns camperols espanyols a la presó.

Referències

- «United Nations Treaty Collection (https://web.archive.org/web/20101108052518/http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtsg_no=IV-9&chapter=4&lang=en)». United Nations. Arxivat de l'original (http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtsg_no=IV-9&chapter=4&lang=en) el 8 de novembre 2010. [Consulta: 7 octubre 2010].
- «Torture and Ill-Treatment in the 'War on Terror' (<http://www.amnesty.org/en/library/info/ACT40/014/2005/en>)». Amnistia Internacional, 01-11-2005. [Consulta: 22 octubre 2008].
- Amnistia Internacional Report 2005 (<http://web.amnesty.org/library/index/engPOL100012005>) Arxivat (<https://web.archive.org/web/20050601024732/http://web.amnesty.org/library/index/engPOL100012005>) 2005-06-01 a Wayback Machine. Report 2006 (<https://web.archive.org/web/20070317170847/http://web.amnesty.org/report2006/2af-summary-eng>)
- «Report 08: At a Glance (<https://web.archive.org/web/20080708202906/http://thereport.amnesty.org/eng/report-08-at-a-glance>)». Amnistia Internacional, 2008. Arxivat de l'original (<http://thereport.amnesty.org/eng/report-08-at-a-glance>) el 8 de juliol 2008. [Consulta: 22 octubre 2008].
- DI CESARE, Donatella. *Tortura* (en castellà). 1a edició. Barcelona: Gedisa, 2018, p. 71. ISBN 9788417341602.
- «What is torture? (<https://web.archive.org/web/20210925093059/http://www.ict.org/what-is-torture/defining-torture.aspx>)». ICT. Arxivat de l'original (<http://www.ict.org/what-is-torture/defining-torture.aspx>) el 25 de setembre 2021. [Consulta: 7 octubre 2010].

Enllaços externs

- «¿Qué es la tortura? (http://www.es.amnesty.org/stoptortura/la-tortura/?pk_kwd=fbk&pk_campaign=comp)». Amnistia Internacional. [Consulta: 10 desembre 2014].
- «25 Western Depictions of Crime and Punishment during Qing Dynasty - part one (<https://web.archive.org/web/20160102023935/http://www.china-underground.com/magazine/50-western-depictions-of-crime-and-punishment-during-qing-dynasty/>)». China-underground.com is Matteo Damiani and Dominique Musorrafti. Arxivat de l'original (<http://www.china-underground.com/magazine/50-western-depictions-of-crime-and-punishment-during-qing-dynasty/>) el 2016-01-02. [Consulta: 11 desembre 2014].
- «Home page (<http://www.ict.org/>)». Denmark: The International Rehabilitation Council for Torture Victims. [Consulta: 11 desembre 2014].
- Prevención de la tortura: Guía operacional para las Instituciones Nacionales de Derechos Humanos* (http://www.ohchr.org/Documents/Publications/PreventingTorture_sp.pdf). Sidney, Ginebra: ACNUDH, APT y Foro Asia-Pacífico, Maig 2010.
- «Home page (<http://www.omct.org/>)». Switzerland: World Organisation Against Torture. [Consulta: 11 desembre 2014].
- RODRÍGUEZ MOLAS, Ricardo. «Historia de la tortura y el orden represivo en la Argentina (<https://web.archive.org/web/20080612100349/http://elortiba.org/tortura.html>)». Arxivat de l'original (<http://elortiba.org/tortura.html>) el 2008-06-12. [Consulta: 11 desembre 2014].
- GABRIEL, Bernat. «Recopilación de textos diversos sobre la tortura realizados por la Inquisición española (<http://www.gabrielbernat.es/espana/inquisicion/ie/proc/tormento/tormento.html>)». [Consulta: 11 desembre 2014].
- «Prisoner abuse: Patterns from the past (<http://www2.gwu.edu/~nsarchiv/NSAEBB/NSAEBB122/index.htm>)». USA: The National Security Archive, 2014.
- «Medieval Torture (<http://www.medievalwarfare.info/torture.htm>)». Medieval Warfare. [Consulta: 11 desembre 2014].
- «European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment. Documents. (<http://www.cpt.coe.int/en/docspublic.htm>)». Council of Europe. [Consulta: 11 desembre 2014].
- «Publications (<https://web.archive.org/web/20120826021018/http://www.freedomfromtorture.org/what-we-do/17/publications>)». Great Britain: Freedom from Torture. Arxivat de l'original (<http://www.freedomfromtorture.org/what-we-do/17/publications>) el 2012-08-26. [Consulta: 11 desembre 2014].
- «Home page (<https://web.archive.org/web/20180115095211/http://tortureaccountability.org/>)». USA: The Center for Torture Accountability. Arxivat de l'original (<http://tortureaccountability.org/>) el 2018-01-15. [Consulta: 11 desembre 2018].



A Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/P%C3%A0gina_principal?uselang=ca) hi ha contingut multimèdia relatiu a: **Tortura**

2014].

- «atlas of torture (<http://www.atlas-of-torture.org/>)». Austria: Boltzmann Institute of Human Rights. [Consulta: 11 desembre 2014].
- «Torture Report Finally Released. Senate Intelligence Committee Summary of CIA's Detention and Interrogation Program Concludes CIA Misled Itself, Congress, the President about Lack of Effectiveness. (https://web.archive.org/web/20141213020407/http://www2.gwu.edu/~nsarchiv/torture_archive/report.html)». USA: The National Security Archive, 09-12-2014. Arxivat de l'original (http://www2.gwu.edu/~nsarchiv/torture_archive/report.html) el 2014-12-13. [Consulta: 11 desembre 2014].
- «Maltractament i tortura (<http://canalsalut.gencat.cat/ca/salut-a-z/m/mal-tractament-i-tortura/>)». *Canal Salut*. Generalitat de Catalunya. [Consulta: 18 febrer 2020].

Obtingut de «<https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Tortura&oldid=32383823>»

■